

HISTORISCHE KRING Baerne

AUGUSTUS 2023

N I E U W S B R I E F

Bij de Historische Kring Baerne zijn verschillende werkgroepen actief. Bij één van die werkgroepen, de WOB (werkgroep Oude Begraafplaats) zijn we op een vrijdagmorgen eens wezen kijken. Misschien ook voor u een reden om eens langs te gaan of om daar met Open Monumentendag, op 9 september, een bezoek te brengen. Ook is er op die datum veel gezelligheid op de Brink met het evenement Traditioneel Gerij. Toepasselijk hierbij is de achtergrond/geschiedenis van het monument van het Paard gemaakt door Pieter d'Hont. Verder leest u meer over de Kuikensteen, de tentoonstelling over de Eem die verlengd en er is een bijdrage van het Geheugen van Baarn. En kijkt u vooral nog even naar de agenda met leuke activiteiten in Baarn.

Wij wensen u een mooie nazomer.

Ans van Egdom en Martin Hoogendoorn.

Rectificatie

In de Nieuwsbrief van juli jl. is de naam van de oud-voorzitter van de Historische Kring Baerne foutief vermeld. Dit moet natuurlijk zijn: André Mascini. Onze oprechte excuses hiervoor.

De Oude Begraafplaats, een bijzonder stukje Baarn

Elke vrijdagmorgen is de werkgroep van de Historische Kring Baerne aan het werk op de Oude Begraafplaats aan de Berkenweg. Taco Hofstra is de coördinator en vertelt dat er op dit moment 8 vrijwilligers zijn: "Van 9.30 uur tot 12.30 uur zijn wij hier aan het werk en staat het hek open. Bezoekers kunnen dan gewoon binnenlopen. Op andere tijden kan de sleutel op het politiebureau worden gehaald. Regelmatig komen hier ook buitenlanders kijken. Pas nog waren er Canadezen op zoek naar familieleden.

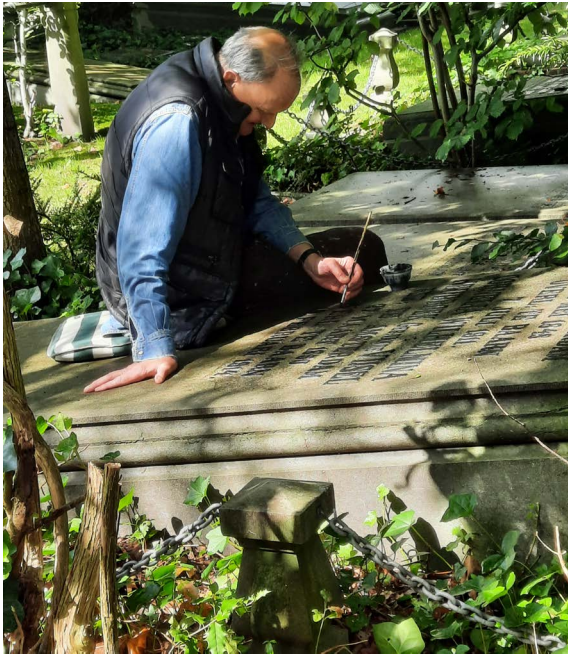
"De oude begraafplaats werd in 1828 aangelegd. Vanwege ruimtegebrek werd er in 1919 een nieuwe algemene begraafplaats aan de Wijkamplaan geopend. In 1975 vond aan de Berkenweg de laatste begrafenis plaats waarna op 1 januari 1987 de begraafplaats definitief werd gesloten. Jaap Kruidenier van de Historische Kring Baerne en Maria Lutte, die in het telefoonhuisje bij de begraafplaats woonde, besloten in 1999 een werkgroep op te richten om de oude begraafplaats te gaan onderhouden.

Taco vertelt wat de werkgroep zoal doet: "De letters op de grafstenen worden bijgewerkt, verzwaart. De hekjes om de graven worden bijgehouden, het gras wordt gemaaid en ook de bomen krijgen de nodige aandacht. Voor het snoeien van de beuken kregen we advies van Kuijer, van de overkant. Die zien er nu weer goed uit. Maar het zou toch mooi zijn als er ook wat jongere mensen bij zouden komen."

Arda de Raadt heeft zich in 2001 aangemeld als vrijwilliger: "Wij hadden net een nieuwe tv en mijn man was die aan het instellen. Hij drukte op een knop en toevallig was dat de Baarnse televisie met een reportage van de oude begraafplaats. Ik zei meteen: daar ga ik naar toe. Ik heb me aangemeld bij

© AUGUSTUS 2023 - HKB/Ans van Egdom

Jaap Kruidenier. We hebben een hele leuke groep hier.” Berend komt aanlopen en vertelt bezig te zijn met het opnieuw beletteren van de grafsteen van Heijbroek. ”Erg belangrijk dat het duidelijk leesbaar is” zegt Taco ”vooral als er mensen komen die op zoek zijn naar familieleden.” De rijen met kindergrafjes in een hoek van de begraafplaats heeft hij net onkruidvrij gemaakt en rondom geschoffeld.

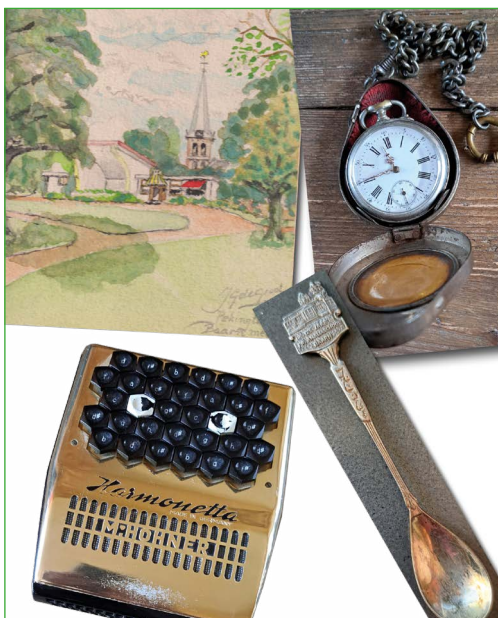
Andere bijzondere graven zijn van kunstschilder Helmert van der Flier, van onderwijzer en geschiedschrijver Teunis Pluim (zijn grafmonument was een geschenk van Koningin Emma en de Baarnse bevolking) en een grote graftombe van Guimond de Briquemond (intendant op Paleis Soestdijk) met zijn familie.

Regelmatig laten bezoekers weten het onderhoud door de vrijwilligers op prijs te stellen: ”Een tijdje terug kregen we een donatie waar we een mooie magnoliastruik voor hebben gekocht. En die beuk komt van een inwoner van Baarn die ervan af wilde. Hij staat hier nu een jaar of 2 en moet mooi kleuren in de herfst.”

Op **9 september, Open Monumentendag**, is de Oude Begraafplaats aan de Berkenweg van 11.00 - 16.00 uur geopend. De vrijwilligers van de WOB (Werkgroep Oude Begraafplaats) leiden u dan graag rond en vertellen over de geschiedenis van de begraafplaats en de mensen die er begraven liggen.

De kuikensteen, waterdrinkbak of toch

Nadat de Kuikensteen van Baarn, waarover al eerder in een nieuwsbrief melding is gemaakt, aan de Leestraat werd gevonden is voor de determinatie en datering contact opgenomen met zowel het Pluimveemuseum in Barneveld als met het Openluchtmuseum in Arnhem. Van beide kanten werd destijds bevestigd dat het om een drinkbak voor kuikens ging. De Archeologische Werkgroep van de Historische Kring Baerne, heeft hier steeds grote twijfels bij gehad. Bij de onderscheiding van de Kuikensteen als vondst van het jaar bij de AWN-afdeling Naerdincklant in Hilversum, heeft de ARWE de discussie hierover opgestart. Dit met gevolg dat de mening, dat het voorwerp als drinkbak zeer onhandig was, door de vergadering werd ondersteund. Dit alles heeft geleid tot een prachtig artikel over 'Kuikenstenen' van de hand van Yankel Kobalowitz, webmaster van de AWN-afdeling Naerdincklant, dat in het septembernummer van de 'Baerne' zal verschijnen.

Gekoesterd en bewaard

In de huidige rage van ontspullen, opruimen en weggooiën is er vaak geen plek meer voor: voorwerpen, soms ook memorabilia genoemd, die uw leven of dat van uw ouders, of nog verder terug, grootouders, kleur gaven en geven. Het Geheugenvanbaarn.nl leeft, net als de Historische Kring Baerne, van en soms in het verleden. Deze zaken, liefst met een Baarns tintje, kunt u nu met de buitenwereld delen via de [Geheugenvanbaarn.nl/blogspot](https://www.geheugenvanbaarn.nl/blogspot). Hoe? U duikt in uw archief hoe klein of groot ook en maakt een keuze uit uw dierbaarste zaken. Dan maakt een mooie foto en u schrijft er een klein verhaaltje bij. Vervolgens stuurt u dit alles naar geheugenvanbaarn@gmail.com en na een (positieve) beoordeling, wordt het door u uitverkoren

voorwerp en uw eventueel opgepoetste tekst op de blogspot in de nieuwe column 'Gekoesterd en bewaard!' geplaatst.

Ed Vermeulen en Eric van der Ent van Geheugenvanbaarn.nl geven een voorzet met Baarnse spullen die zij koesteren en bewaren. Lees het verhaal hier: <https://groenegraf.nl/gekoesterd>

Monumenten in Baarn

Op de Brink ter hoogte van de doorsteek naar de Brinkstraat staat prominent een bronzen paard. Het beeld is een kunstwerk gemaakt door beeldend kunstenaar Pieter d'Hont. In 1975 heeft hij dit beeld in opdracht van Bosch en Keuning, drukkerij/uitgeverij op de Oosterhei, gemaakt in het kader van het 50-jarig bestaan. In 1925 werd de naam van de christelijke uitgever E.J. Bosch Jbnz, gekoppeld aan die van zijn compagnon Pieter Keuning. Bosch & Keuning was een grote drukkerij/uitgeverij met landelijk een groot aanzien. Voor de gemeente Baarn was het bedrijf een grote werkgever. Bosch & Keuning betaalde 50.000 gulden voor het beeld, duizend gulden voor ieder jaar dat het bedrijf bestond. Aan het eind van de vorige eeuw ging Bosch en Keuning op in het uitgeversconcern VBK (Veen Bosch & Keuning). Op de vrijkomende grond is woningbouw gerealiseerd: de Meester Pluimhof.

Het Paard van D'Hont kreeg een centrale plek op de Brink, vroeger een verzamelplaats, waar boeren hun vee konden laten drinken. Het ontwerp

van het paard in drinkende houding bevatte een zeskantige fontein, waaruit het paard zou drinken. Om de kosten te besparen werd de drinkbak uit dat ontwerp gehaald.

Dit wetende valt niet te begrijpen dat het Paard nooit met een drinkbak werd verrijkt. In het aangrenzende gemeentehuis zijn in de loop der jaren frequent discussies daarover gevoerd. Echter nooit kwam het tot het besluit van de gemeenteraad om er een drinkbak neer te zetten. Het 'uitgeklede' paard, eens tot zebra geschilderd, blijft publiek naar de Brink trekken, met name jongeren klimmen er graag op.

Traditioneel Gerij en muziek op de Brink

Op 9 september, Open Monumentendag, organiseert de Stichting Baarn Culturele Evenementen, in samenwerking met de Nederlandse Vereniging Traditioneel Gerij (NVTG), een rondtoer door Baarn, Lage Vuursche en Soest met 42 aanspanningen in het kader van het Nederlands Kampioenschap Traditioneel Gerij. Het is voor het eerst na de coronapandemie dat deze tocht weer gereden kan worden. Vanuit heel Nederland komen de rijtuigen en koetsiers naar Baarn. De paarden worden 's-morgens ingespannen bij de Stal van Laseur, Jachthuislaan 57, in Soest en rijden dan door de Van Weestraat via Paleis Soestdijk (lunch/halteplaats) en Hoog Baarn naar de Brink. Op de in Franse sfeer aangeklede Brink volgt een presentatie van de rijtuigen. Door een spreker wordt uitleg gegeven over de historie van het rijtuig, de kleding en de afkomst van de paarden.

Aansluitend op het defilé geeft de Nederlandse chansonnier Philippe Elan vanaf 15.15 uur een concert. Hij is in 1986 van Zuid-West Frankrijk naar Nederland (De Jordaan in Amsterdam) verhuisd en is samenwerkingsverbanden aangegaan met onder meer het Residentie Orkest en het Amstel Quartet.

Onder de toeschouwers bevindt zich een groep senioren afkomstig uit de Baarnse verzorgingshuizen. De ouderen worden opgehaald door leden van de Rotary Baarn/Soest. Zij krijgen een hapje en drankje van de Rotarians geserveerd.

Door de winkeliers wordt een loterij gehouden. Het gaat om de drie mooiste, winnende aanspanningen. De drie winnaars van de Publieksprijs kunnen aan de hand van de foto's afgedrukt in een speciale folder, worden gekozen.

"De Eem, gewoon bijzonder" t/m 11 november bij de Historische Kring Baerne

Iedere Baarnaar heeft wel iets met de Eem. Je hebt erlangs gefietst of gewandeld, erin gezwommen of erop gevaren en vaak zijn er dan ook nog mooie foto's gemaakt. Samen met een stuk geschiedenis, flora en fauna en de 100-jarige Baarnse Watersport Vereniging de Eem is "De Eem, gewoon bijzonder", een mooie tentoonstelling om naar toe te gaan. Niet voor niets is de tentoonstelling verlengd. In de Oudheidkamer van de Historische Kring Baerne is deze expositie op woensdag van 14.00 - 16.00 uur en op zaterdag van 11.00 - 13.00 uur gratis te bezoeken. Meer info staat op de website:

www.historischekringbaerne.nl

Agenda

26 en 27 aug. Open Atelierroute. Veel Baarnse kunstenaars stellen op deze dagen hun atelier open en nodigen u uit om langs te komen. Een brochure met namen van de deelnemers en een plattegrond kunt u vinden op: www.atelierroutebaarn.nl

1, 2 en 3 sept. Cultureel Festival. In de Pekingtuin, de Laanstraat en op de Brink is het voor de 25e keer weer één groot feest. Op dit grootste culturele festival van Baarn zijn alle optredens en activiteiten gratis toegankelijk. Een overzicht en informatie over deze dagen zijn te zien op www.cultureelfestival.nl

1, 2 en 3 sept. Concours d'Élégance. In de Paleistuinen van Soestdijk is er een autofeest van klassieke oldtimers tot spectaculaire autotypes. Dit jaar staat het concours in het teken van verleden, heden en toekomst van de auto. Informatie en tickets bestellen kan op <https://wheelsatthepalace.com>

9 sept. Vanaf deze datum wordt de Baerne weer bij u thuisbezorgd.
3 okt. "Het Koninkrijk der Nederlanden in de 19e eeuw en zijn plaats in Europa". Lezing door Maarten Kaptein in de Herberg van Paulus, georganiseerd door de Historische Kring Baerne. Aanvang 20.00 uur, zaal open 19,30 uur. Leden (en 1 introductie) gratis, niet-leden € 3,50.

11 okt. Excursie Historische Kring Baerne en Historische Vereniging Soest/Soesterberg naar Monnickendam met rondleiding door stadgidsen, bezoek aan stadsmuseum en lunch. Kosten € 54,- p.p. Opgeven bij secretaris@historischekringbaerne.nl

Meer info in de Baerne van september, de Nieuwsbrief van september en op de website www.historischekringbaerne.nl